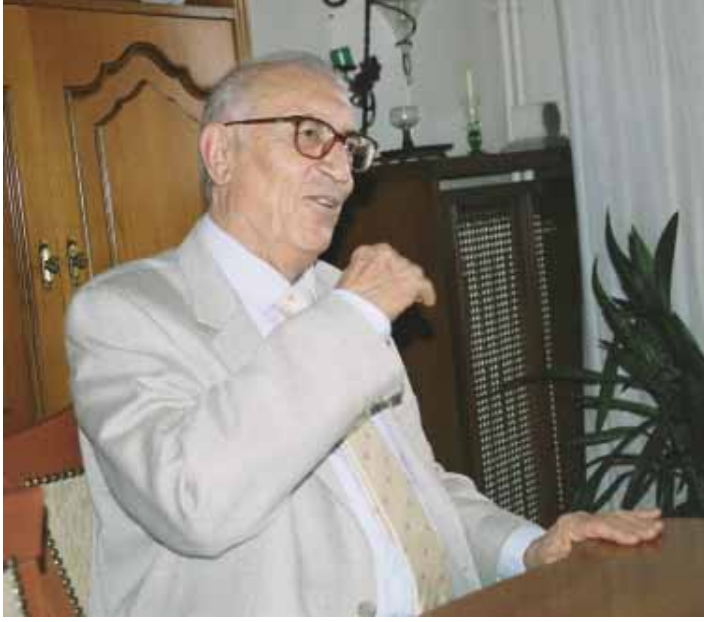

Prof. Dr. Selahattin Anık'tan Mevlana Çağrısı:

“Gel, ister makinacı ol, ister metalurjici, ister gemici, ister inşaatçı, ister fizikçi, ister dışçı...”

“KAYNAK BİR DÜĞÜM NOKTASI”

Röportaj: Arzu YILDIZ

Kaynağın günlük yaşamda tüm alanlarda kullanıldığını ve bu yönüyle bir düğüm noktası olduğunu ifade eden Prof. Dr. Selahattin Anık, bu nedenle tüm meslek disiplinlerine çağrıda bulundu. Ulusal örgütlenmede Makina Mühendisleri Odası'nın kaynağın yoğun kullanıldığı meslek disiplinlerinin örgütü konumundaki odaların birleşmesinde baş rol oynaması gerektiğini vurgulayan Anık'a göre:

- “Makina Mühendisleri Odası, Gemi Mühendisleri Odası ve Metalurji Mühendisleri Odası birleşerek ilk nüve çekirdeğini yürütebilirler”

-“Bunu ulusal olarak düşünürsem, kaynak işteğal eden bütün camianın orada aynı şekilde temsil edilmesi lazım”

- “Oda organizasyonda baş yön çekebilir”

- “Sorunları çözebilirsiniz, yapabilirsiniz; ama bir anlayışla karşılıklı bir disiplinle oturup, biraz da başbaşa vererek halledersiniz, yani bütün mesele bu”

Türkiye'nin ilk kaynak mühendislerinden Prof. Dr. Selahattin Anık, ömrünü kaynak mühendisliğine adayan bir isim. Türkiye'de “kaynağı” ders olarak okutan Prof. Dr. Anık, hazırladığı kitaplarla bu alanda bir literatür oluşmasını da sağladı. Prof. Dr. Anık, Avrupa'da kaynak mühendisliği diplomasını veren ilk ülke olan Almanya'dan 1955 yılında “Kaynak Uzman Mühendisi” diplomasını alarak Türkiye'ye döndü. O tarihlerde yaşanan döviz sıkıntısından dolayı ithalatın durduğunu ve Türkiye'nin de bir tek çok pahalı olan elektrotu bildiğini anlatan Prof. Dr. Selahattin Anık ile

Türkiye'de kaynak teknolojisi alanında ulusal bir örgütlülüğün nasıl sağlanabileceğini, Oda'nın bu örgütlenmede nerede durması gerektiğini ve nasıl bir rol üstlenebileceğini konuştuk.

- Türkiye'de 1950'li yıllarda kaynak teknolojisinin bilimsel olarak gelişmesini dikkate aldığımızda, kaynak teknolojisini ve eğitimlerini dünyayla kıyasladığımızda, Türkiye'ye özgü neler söyleyebiliriz?

Eğitimde 1951'e kadar kaynak diye bir şey yoktu. Ben İstanbul Teknik Üniversitesi Makina Fakültesi'nde okudum. Türkiye'de o tarihlerde kaynak mühendisliği eğitimleri yoktu. Sadece sanat enstitülerinde

demircilik içinde bir miktar kaynak vardı. Tahsilimi Sümerbank hesabına yaptığım için mezun olduğumda mecburi hizmetim vardı. Hatta mezun olduğum 1951 senesinde Sümerbank Malatya İşletmeler Şefi olarak tayin edilmişim. O sırada rahmetli Hocam Nurettin Çuhadar Kürsü Şefiydi. Üniversiteye asistan olmamı istedi ve o zamanki Dekanımız Prof. Dr. Melih Koçer mecburi hizmetimin İTÜ'ye devredilmesini sağladı. Nurettin Bey beni karşısına aldı; “Selahattin Bey bir kaynak tekniği var, bunu hiçbirimiz bilmiyoruz. Avrupa'ya gittiğim zaman bizim kürsünün ve ders programının kapsamı içinde

olduğunu görüyorum. Ama bunu Türkiye'de bilen yok. Sen hem bunu öğreneceksin hem de bu dersi vereceksin” dedi. “Peki Hocam” dedim ve kaynağa böyle başladık. Ben o sırada bilgileri topladım. Doktorayı yaptım ve doçentlik tezinin hazırlanması için 1953 sonunda Almanya'ya gidecektim. Nurettin Bey yine beni karşına aldı; “Selahattin Bey, doçentlik tezini hazırlar gelirsin ona bir diyeceğim yok. Yalnız başka bir şey daha var, onu yapmadan Türkiye'ye gelirsen, kabul etmem” dedi. “Nedir Hocam?” dedim. “Kaynak mühendisi olacaksın” dedi. O sırada kaynak mühendisliğini de yaptım Almanya'da. Türkiye'de hiç kaynak mühendisi yok. Almanya'dan döndükten sonra kaynağı bütün derslere soktum. Bunu makinada, uçakta, hatta elektrikte, gemide özel bir ders olarak verdim ve ondan sonra kaynak tekniği girdi. Ben Avrupa'dan 1955'lerde döndüğüm sırada Türkiye'de döviz sıkıntısı vardı. İthal edilemiyordu, Türkiye bir tek elektrotu biliyordu ve elektrotlar da çok pahalıydı.

- Türkiye'de kaynağın ilk kullanıldığı sektör tersaneler değil mi?

Evet, ilk kullanıldığı yer tersanelerdi. Ama Türkiye'de kaynağın gelişmesinde en önemli faktörlerden birisi Eskişehir CER Atölyesi, bugünkü adıyla TULOMSAŞ'tır. Burada kaynakla ilgili personelin eğitimi, yetiştirilmesi ve kaynak tekniği konusunda çalışma 1937'de başlıyor. Almanya'dan Knoch adlı bir mühendis getirilerek burada bir sene çalışıyor. Ondan sonra da Odanın eski üyelerinden Nüvit Osmay'ın, Oda tarafından yayınlanan “Mühendis ve İnsan” diye çok güzel bilgiler bulunan enteresan bir kitabı vardır, görevi o devralıyor. Nüvit Osmay Almanya'da makina mühendisliği tahsili yapmış, gelmiş. Onunla beraber çalıştık. Türkiye'de kaynak konusunda ilk teknik kitabı yazan da Nüvit Beydir. Nüvit Bey Cer Atölyesi'ne giderek, 10 sene burayı yönetti. Eskişehir'de çok büyük gelişmeler olmuştu, disiplinli bir

şey yapılmıştı ve bu devam etmişti. Gedik Vakfı'nın sahibi Halil Bey de Eskişehir'den gelmedir. Halil Bey benden sonraki ikinci kaynak mühendisidir. O da kaynak mühendisliği eğitimini Almanya'da almıştır.

- Türkiye'nin 1956 yılında üyeliğe kabul edildiği Uluslararası Kaynak Enstitüsü- IIW'dan aidatını ödeyememesi nedeniyle 1987 yılında çıkarılması konusunda neler söylersiniz?

Biz 1954 yılında IIW'ya girelim dedik ve 1955'teki Genel Kurulu'na müracaat ettik İstanbul Teknik Üniversitesi Makina Fakültesi Makina Malzemesi ve İmal Hususları Enstitüsü olarak. O Enstitü 1983 yılında YÖK uygulamasından sonra kapatıldı, yerine Fen Bilimleri Enstitüsü kuruldu ve bu enstitüyü Türkiye'yi temsilen orada üye yaptılar. Biz bu enstitü kapsamında çok iş yaptık. 1956 yılından 1987 yılına kadar Türkiye'yi ben temsil ettim ve birçok seneler iştirak ettim. YÖK'ün 1980'den sonra kurulmasıyla tüm enstitüler kapandı. Biz üyelik aidatını ödeyemedik. IIW'nun Genel Kurulu'nda para işlerine bakan Alman Kaynak Tekniği Cemiyeti Direktörü benim çok yakın şahsi dostumdum. Bu dostluk dolayısıyla üç sene para vermeden üyeliğimiz devam etti. En son 1987'ye gelindiğinde Sofya'da bir toplantı oldu. Bana bir tebliğ gönderdiler; ama utancımdayım gitmedim, çünkü aidatı ödeyemedik. Adamcağız bana telefon etti. “Sayın

Profesör bak, elimi uzatamayacağım, elimde değil, sizi atacaklar, haberin ola” dedi.

-Ashında bu durum bile ülkenin konuya ne kadar ciddiyetsiz yaklaştığının bir göstergesi değil mi?

Daha enteresanını söyleyeyim: Gemici arkadaşım, o sırada rektör bu yazıldı, bizi attılar, ondan sonra atıldığına dair yazı geldi. Yazı ilk rektöre geldi, rektör beni aradı, çok yakın arkadaşım, benden iki dönem evvel, 1968 mezunu, “Selahattin bizi atmışlar, giremedik” dedi. “Kemal kardeşim, buraya girmek için 100 defa kapımı çaldım. Rektörler para bulun. Ben 5-6 defa üniversite dışında, endüstride bu paraları topladım ve ödedim. Ama bundan sonra artık benim de yüzüm kalmadı. Bundan sonra hiç bizi alırlar mı?” dedim. Bu aidat konusu içime bir ukde oldu. Ondan sonra tabii Odaydı, cemiyetlerdi bunlar nasıl eder, ben bütün prosedürü bildiğim için bu iş kolay değil. Büyük emek, organizasyon ve bir de kararlılık istiyor. Ben dernekleri üye yapmayı şu bakımdan istemedim: Dernekler çok enteresandır. Bir rüzgâr eser yönetim kurulu tamamen değişir, birisi gelir, başka bir havadadır. Bu sabit ve devamlı gitmek isteyen bir iş. Onun için direkt bir derneğin oraya üye olmasını istemedim. Gedik Vakfı'nın kurulması için 25 sene evvel, ben Halil Bey'e (Gedik) “Gel böyle bir vakıf kur” dedim. Bu vakıf çok şey yapar. Halil Bey de beni dinler, hatta ben kendisine vakfın senedini bile hazırladım, el yazımla yazıp verdim. Aradan 8-10 sene gibi epey bir zaman geçti. Bir gün oturuyorum, kapım çalındı, bir adam geldi, “Hocam, Halil Bey size bu zarfı gönderdi” dedi. Açtım, benim 8-10 sene evvel yazmış olduğum el yazım var ya, hepsi de duruyor, atmazdı onu. “Hoca vakıf kuracağız, ne gerekiyorsa yap” dedi. Ondan sonra vakfı kurduk. Vakıf ile 1996 yılında Türkiye'de ilk defa Uluslararası Kaynak Sempozyumu yaptık. Avrupa ve Amerika'dan dünya kadar adam iştirak etti, onu bir kitap halinde yayınladık ve bu dünya çapında bir şey bıraktı. Halil Bey epey

seminerler yaptı, bir türlü iş yürümedi, açığımı söyleyeyim. Ondan sonra artık geçen seneydi, *“Halil Bey bu işi yapacaksınız yapın, böyle olmaz”* dedim. Onun üzerine biz geçen yıl Türkiye'nin üyeliğini kabul ettirdik. Ama bunun çok da masrafı var, öyle kolay kolay bir cemiyet altından kalkamaz. Halil Bey yüksekokulu açtı, üniversite kafasından geçince, bunu da yapmak gerekiyor. Biraz da özel teşebbüs biliyorsunuz, ona yaptırmak da bir marifet ve bu şimdi iyi gidiyor. Kaynak mühendisinin yetiştirilmesi diğer mühendislerden farklı, bu mühendislik üstü bir şey. Normal mühendis eğitimini alıyorsunuz, üzerine 580 saatlik bir eğitimden sonra bu diplomayı alıyorsunuz.

“Oda Başlangıçta Bu İşte Yavaş Tuttu”

- Makina Mühendisleri Odası'nın bütün yapıların üzerinde tarafsız, bir meslek örgütü olması açısından bu örgütlülüğün yönetim ve yürütmesinde yer alması konusunda neler söylersiniz?

Şöyle bir durum var: Türkiye'yi temsil eden bir tek European Welding Federation - EWF (Avrupa Kaynak Federasyonu) açısından söylüyorum. Diğerleri buranın müsaadesiyle kabul edilebilir, birlikte çalışabilir. Ama Türkiye'yi temsil orasıdır. Bu şu da olabilir, Türkiye'de kaynak mühendisliği eğitiminin ve bununla ilgili sınavların yapılması uluslararası. Fransa ile çalışıyorsunuz, Fransa'dan geliyor. Her dersin kaç saat ve nasıl verileceği belli, onun dışına çıkamıyorsunuz; imtihan sualleri de aynı şekilde oradan geliyor. Ben Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nin kurucusuyum, kurduktan sonra da iki dönem Başkanlığını yaptım. Benim odacılık tarafım da var, Oda içinde epey de bulundum. O bakımdan olabilir; ama Oda ilk başlangıçta bu işte yavaş tuttu. Bunu birçok yerde de söyledim.

Dernekler Kanunu Zayıf

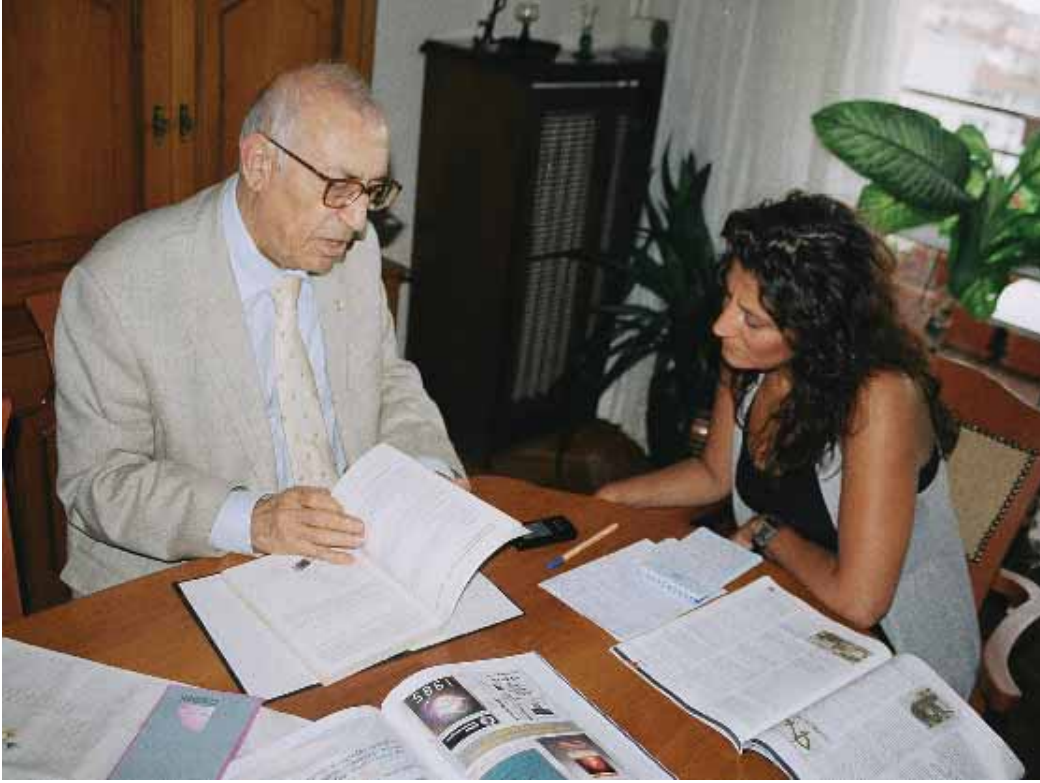
- “Yavaş tuttu” konusunu biraz açarsak...

Daha erken, Gedik'ten erken müracaat edebilirdi. Odanın da müracaatı var, duydum. Şimdi, bu Gedik'in müsaadesiyle olacak. Gedik'te de bu işi tamamen sefaa edelim, ticaretle ilgisi olmasın diye vakfın bünyesinde yaptık. Türkiye'de vakıfların çok büyük yetkileri var. Onun için Türkiye'yi temsilen biz Hükümet'ten izin alarak bir “National Enstitü” kurduk. Bu enstitünün üyeleri içine Odayı da soktum. Sadece makinacılar değil; bu arada gemi mühendisleri, elektrik mühendisleri ve inşaat mühendisleri de var, çünkü kaynak her yerde geçiyor. Bunların hepsi o cemiyetin içindeki o enstitünün genel kuruluna üye. Bu Odacılık pozisyonumu burada da atmadım, hatta *“Bunlar da bunun içine girecek”* dedim o zaman. Çünkü Oda yapabilir; ama dünyanın aşağı yukarı üye milletlerini düşünürsek, hiçbirisinde o mühendis odası IIWF'nin temsilcisi değil. Almanya'da mesela, Alman Kaynak Tekniği Cemiyeti DVS'nin 100 küsur senelik bütçesi var. Geçmiş var. Ben oranın 50 küsur senelik üyesiyim.

Amerika'da Amerikan AWS, İngiltere yine öyle. Bunların hepsi böyle bir vakıf içerisinde ya da bir milleti temsil eden vakıf statüsünde. Orada dernekler de farklı; dernekler ve firmalar da üye olabiliyor. Bizde dernekler ve firmaları üye yapamazsınız; çünkü bizde derneklere sadece şahıslar üye oluyor. Bizim başımızdan da geçti; bugün bir müdür geliyor, yarın o müdür oradan alınıyor, başka yere giriyor. Bu sefer orayı temsil edemiyor ki! Yani, bizde Dernekler Kanunu'nun da bu taraftan bir zayıf noktası var. O nedenle biz bazı üniversiteleri, bazı dernekleri üye yapamadığımız için bizdeki bir kaynak cemiyeti Almanların DWF'si gibi veyahut da Amerikalıların IIWS gibi çalışmıyor, çalışmıyor. Onun için bir müessese, bir kurum lazım. Vakıfların Türkiye'deki yasaya göre derneklere kıyasla büyük ve çok güzel yetkisi var. Bu bir devlet yetkisi demektir.

-Peki, sizce Türkiye'de ulusal bir örgütlülüğün oluşturulması niyeti var mı gerçekten?
Var, bunu yaptık. Gedik yaptı, Gedik'in

sonra 1999 depremi oldu, oradaki bütün firmalar mahvoldu. Sonra ben de üstelemedim. Bu eğitim merkezlerinde bazı mastır ve doktora çalışmaları yapılabiliyor. Tabii, iyi yapılanlar da var, pek iyi olmayanlar da var. Hatta bazılarına rastlıyorum, çalışmalar pek de o kadar tutmadı. Dar bir alanda bazı çalışmalar var; ama geniş alanda değil. Yani, büyük bir enstitü gibi değil. Bilimsel çalışmalar anlamında yeterli değil, hiç değil.

- Bu merkezlerin ulusal bir örgütlenme içindeki konumları hakkında ne söyleyebilirsiniz?

Bu merkezler üniversitelere bağlı. Bunların hepsi YÖK kapsamı içinde. Tabii bunların girebilmesi için ilk evvela YÖK'ün

ulusal bir örgütü var programında.

- Dünyadaki ve Avrupa'daki ülkelere baktığımızda ulusal örgütlenmelerini kurduklarını ve uluslararası örgütlenmelere gittiklerini görüyoruz. Türkiye'de ise 2009 yılında hâlâ ulusal örgütlülüğün tartışıldığını görüyoruz. Ben bu çerçevede sormak istiyorum...

Olmadığı için bunu Gedik Vakfı bünyesinde yaptık. Çünkü, bizde iki kişi bir araya gelince işi yürütemiyor. Bunu çok iyi biliyorum. Ben başıma buyruk olmasaydım, kaynağı bu noktaya getiremezdim, benim başıma buyruk olarak yürümem kaynağı Türkiye'de bu noktaya getirdi, ben bunu çok iyi biliyorum.

"Bilimsel Çalışmalar Yeterli Değil"

- ODTÜ, Kocaeli ve Sakarya üniversitelerinde kurulan kaynak araştırma merkezlerindeki araştırmalar ve eğitimler konusunda neler söylersiniz? Bu kurumlarda bilimsel çalışmalar yapılıyor diyebilir miyiz?

Bu merkezlerin ilki ODTÜ'de

kurulandır. Kocaeli'ndeki merkezi benim yanımda doktorasını yapan Erdiñ Kaluç kurdu. O zaman Kocaeli'nde Kutsal Tülbentçi de vardı. Kutsal, Türkiye'de ilk kaynak doktorasını yapan kişiydi. Erdiñ de doktorasını benimle yaptı. Bir gün odamda oturuyordum, Erdiñ geldi ve dedi ki; "Hocam ben doktora imtihanını kazandım, doktoramı sizinle yapacağım." Ben de kızdım, "İlk evvela doktora yapan hoca bulunulup, konuşulur, izin alınır. Sen benden izin almadan böyle birşeye nasıl karar veriyorsun?" dedim. Üzüldü, gitti. Ondan sonra Kutsal geldi, "Hoca bu çocuk iyidir, çalışkandır, kabul et" dedi. Ondan sonra ben Erdiñ'i kabul ettim. Orayı kuran Erdiñ'tir, kaynağı bilir, çalışkandır. Ben Teknik Üniversite'den emekli olduktan sonra Sakarya'ya çağırıldılar beni. Orada mastır kademesinde ders verdim. Bizim Teknik Üniversite'nin bütün programını da oraya naklettik. Hatta orada biz bir dergi de çıkardık. Dergi çok tutuldu, üç sayı yayımlandı. Dergiyi endüstriden aldığımız reklamlarla çıkardık. Fakat

müsaadesinin olması lazım. YÖK müsaade etmeden bunların girmesi mümkün değil. Bu formal bir şey bana göre. Öte taraftan, bunların tam temsili de biraz zor olabilir. Yani, bir üniversite kendi bünyesi içinde sadece kendi civarında bir şey yapabilir. Halbuki, bunu geniş çapta açmak lazım. Bir zamanlar Teknik Üniversite içindeyken, o zaman bu kadar üniversite yoktu dikkat ederseniz Türkiye'de, bu kadar yayılmış da değildi. Ama ona rağmen, biz genel kuruluna bütün herkesi davet ederdik. Bütün problemleri orada bir-iki gün konuşurduk. Şimdi, bunların tek tek ulusal anlamda bir şey yapması da bence yeterli değil. Buldukları konum ve eleman bakımından yeterli değil.

"Bütün Camia Temsil Edilmeli"

-Makina Mühendisleri Odası'nı ve diğer odaları bu organizasyonun neresinde görüyorsunuz?

Şimdi, kaynak bir düşüm noktası. Bakın ne diyoruz; parmağımızdaki yüzükte, kolunuzdaki bilezikte,

kulağınızdaki küpede, saatte var. Kalbinizdeki ve kulağınızdaki pilde de var. Onun için ben Mevlana gibi çağırıyorum: Gel, ister makinacı ol, ister meteoroloji, ister gemici, ister inşaatçı, ister fizikçi, ister dişiçi. Dişiçi de geldi, ben kaynak öğrettim ona. Ondan sonra ister uçakçı, ister kimyacı, ister ortopedist, ortopedistin kalçasında bulunan lazer kaynak olmazsa onu taşıyamaz. Bunun hepsi kaynakla, kaynak bir düğüm noktası. Kaynakta eğer ulusal bir şey korunacaksa bir tek Oda yahut da bir tek meslek dalı değil. Bugün gemi dediğiniz zaman gemi nedir? Gemi sac la kaynaktır, başka bir şey değil! Gemide makina bütün tesisi hazır gelir, monte edilir. Gemi esas sac la kaynaktır, başka bir şey değildir. Kaynağın en çok uygulandığı alandır. Gemilerde çok iyi yetişmiş paydaşlarımız da vardır. Ben bunu ulusal olarak düşünürsem, bütün bu camianın, yani kaynak iş tugal eden bütün camianın orada aynı şekilde temsil edilmesi lazım.

"Oda Organizasyonda Yer Almalı"

-Odanın bu örgütlülükte rolünün ne olması gerekiyor sizce?

Oda belki burada baş yön çekebilir. Buna belki üç Oda el atabilir; Makina Mühendisleri Odası, Gemi Mühendisleri Odası ve Metalurji Mühendisleri Odası. Bu üç Oda birleşip, arada bir ilk nüve çekirdeğini burada yürüterek yapabilir. İnşaatçılar da, tabii inşaat da çok önemli. Bu Kocaeli'nde var; çelik inşaat, hep kaynaklı. Oda böyle bir organizasyonu yapabilir yani.

- Daha çok organizasyonda yer alsın diyorsunuz.

Evet, organizasyonda yer almalı. Burada şu var: Burada sürekli çalışan atölyeler var. Gedik bunu yaparken kendi bünyesinde de çok büyük bir değişiklik yaptı. Bunlar için atölye kuruldu ve bunun yanında Non Destructive Testing (NDT) dediğimiz Tahribatsız Muayene Usullerine de gitti, o da yürüyor. Çünkü kaynakla NDT birbirine bağlı, birbirinden soyutlayamıyorsunuz. İyi bir kaynağın

kontrolü NDT ile oluyor. Onun için Oda burada iyi bir organizasyon yapabilir, içinde olabilir. Zaten Avrupa ülkelerinin çoğunda da odalar böyledir. Organizasyon içinde olmasında ve bazı konularda müşterek çalışmasında fayda var. Bu işi yaparken de iki şey sorun olur: Bir, bu kendisine maddi bakımdan da; yani bütün maddi yükünü kendi üstünde taşımamış olur, paylaşılmış olur. Bir de esas öteki tarafı, onun bazı deneyimlerinden, bazı uygulamalarından kendisi direkt istifade eder. Kendi başına yeni kuracağına, böylece müşterek çalışması; yani bir organizasyonun içinde olması daha fonksiyonel bir tarzda yürür.

- Türkiye'de eğitim ve belgelendirme konusunda sanki bir kargaşa var gibi. Hatta, belge satışlarından söz ediliyor.

Şimdi, alıyorlar burada, Romanya'ya götürüyorlar. Romanya'da belgelerini de veriyor; adam buradan, Romanya belgenin parasını veriyor, gerisini kendi alıyor, böyle aracılık yapanlar da var. Kaynak eğitimlerinde çok da hoca var biliyorsunuz. Az şey değil, 500 saat ders veriliyor. Gedik'te iş yapılıncaya çok büyük bir hoca grubu oluşur. Burada Teknik Üniversite'den, Marmara'dan, Kocaeli'nden, Ankara Gazi'den, İzmir Dokuz Eylül'den birçok hoca toplanıyor. Bu hocaları bir araya getirip, toplamak da kolay iş değil. Odaya geldiği zaman, Odanın başına bu da bir problem. Başka bir nokta da üniversiteler YÖK'e bağlı olduğundan oradan gelen insana nasıl bir ücret ödersin, bu bile problem. Halil Bey "Bütün üniversitelerde bir sürü karar, ücretini nasıl vereyim?" diyor. Üniversite "Alamazsın" diyor. Böyle bir acayip hava da var! Onun için burada bir sürü sorunlar çıkar. Şimdi, bu kadar sorunla uğraşmak da zordur. Ama fonksiyonel bir şeyin içinde olursa birlikte yürür.

-Bu yönüyle yönetimde ve yürütme kurulunda yer alabilir diyorsunuz?

Evet, yer alabilir. Nitekim onun için de ben Gedik'te odaları bunların kurullarına koydum.

"Baş Başa Vererek Halledebilirsiniz"

- Türkiye'de kaynak teknolojisi ve eğitimleri konusunda yaşanan temel sorunlar ve çözüm yolları nedir size göre?

Temel sorun şu: Birbirinin ayağına basmak değil; birbirinin elinden tutarak yapmak lazım. Bunu yapacak müesseselerin de birbirine yardımcı olması lazım. Hepsinin, yani birisi böyle çekerse sorunlar çözülmüyor. Bunlar müşterek bir şey altında çözülür. Bizde herkes kendi başına çözmeye çalışıyor konuyu. Herkes kendi başına çözünce çözülmüyor ki, bir taraf çözüyor; ama öbür taraf kalıyor, bu sefer araya itilaf giriyor, birbirini çekemezlik giriyor, çeşitli sorunlar ortaya çıkıyor. Sorunları çözebilirsiniz, yapabilirsiniz; ama bir anlayışla karşılıklı bir disiplinle oturup, biraz da baş başa vererek halledersiniz, yani bütün mesele bu.

Sorunlar çözülür. Bugün Türkiye'de çok iyi kaynakçılar var, çok iyi gelişmeler var; Türkiye eskisi gibi değil. Türkiye bugün kaynak konusunda birçok şeyi Avrupa'dan çok daha iyi yapıyor, onu da söyleyebilirim. İmalat da öyle, şimdi zamanında oradan ithal ettiği malı bugün kendisi imal ediyor. Oranın markası başka, ona ihraç ediyor. Bugün bu elektrot firmalarının sıkıntı yaşamalarının nedeni yurt dışına yaptıkları ihracattır. Bunu yapmasaydı, bugün hiçbirisi yaşayamazdı. Bunların yurt dışına yaptığı ihracat bugün yurt içinden çok daha iyi. Çünkü, kaynak bir yatırım malzemesi. Yatırım olmadan o iş yürümez. Bir fabrika kuracaksınız, orada bir işletme olacak, iş yapılacak. O yatırıma siz malzeme satacaksınız, makina satacaksınız. Yatırım yoksa, aidatlarla bir şey yapamazsınız. Onun için çarkın dönmesi lazım ki, kaynak da dönebilsin ve gelişebilsin. Bir önemli noktayı daha söyleyeyim; şimdi birçok yerde kaynak mühendisi yetişiyor. Orada yetişen kaynak mühendislerinin kalitesi de pek iyi olmuyor. ■